

Bilforsikring

903-03

Gyldig fra 20.11.2018

Om bilforsikringen

Ansvarsforsikring er lovpålagt for alle registrerte biler og dekker skader motorvognen kan påføre mennesker og ting. Hvis fører, passasjerer eller andre blir skadet, er det denne forsikringen som dekker deres utgifter og økonomiske tap (ingen beløpsbegrensning).

Med ansvarsforsikringen følger også en rettshjelpsforsikring som dekker utgifter i forbindelse med tvist relatert til bilen. Dette kan for eksempel være tvist med selger av bilen, et verksted som har reparert bilen eller en tvist i forbindelse med en skadesak.

I tillegg til disse vilkår, gjelder følgende:

- Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår.
 - Generelle vilkår
- Forsikringsavtaleloven (FAL) og øvrig lovverk, i den utstrekning de ikke er fraveket i vilkårene

INNHold

1. Generelt om forsikringen	Side 2
2. Bilansvar	Side 2
3. Delkasko	Side 2-4
4. Kasko	Side 5-8
5. Leiebil	Side 7-8
6. Kasko super	Side 8-10
7. Fører- og passasjerulykke	Side 10-11
8. Rettshjelp	Side 11-12
9. Begrensninger	Side 13
10. Skademelding/Plikter ved skade	Side 13
11. Identifikasjon eller endring av risiko	Side 13-14
12. Sikkerhetsforskrifter	Side 14
13. Bonusbestemmelser	Side 14-15

1. Generelt om forsikringen

1.1 Innledende bestemmelser

Forsikringsavtalen med Nemi Forsikring AS, heretter kalt Selskapet, består av:

- Forsikringsbeviset.
- Dette vilkåret – BIL 903-03.
- Generelle vilkår Privatforsikring.
- Andre bestemmelser gitt i, eller med hjemmel i lov eller forskrift.
- Særskilt nevnes:
 - LOV-1989-06-16-69 om forsikringsavtaler (heretter kalt FAL).
 - LOV-2005-06-10-44 om forsikringsvirksomhet.

Teksten i Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Produktvilkåret gjelder foran Generelle vilkår Skadeforsikring. Forsikringsbeviset, forsikringsavtalen og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Er det inngått avtaler utover standardvilkåret vil dette fremgå av forsikringsbeviset.

Disse vilkår gjelder for personbiler og varebiler til og med 3,5 tonn totalvekt.

1.2 Begrensninger knyttet til næringsvirksomhet og utleie

Forsikringen gjelder for sikrede i egenskap av privatperson og gir ikke dekning for privatpersoner i egenskap av arbeidstaker i tjeneste for arbeidsgiver eller for privatperson som driver næringsvirksomhet eller annen form for yrkesutøvelse.

Forsikringen omfatter ikke skader som inntreffer når kjøretøyet er privatutleid via selskap/aktør som formidler utleie.

1.3 Hvilke dekningsområder som er omfattet av forsikringsavtalen

Hvilke dekningsområder som er omfattet av din forsikringsavtale fremgår av forsikringsbevisets punkt om dekningsområder og vilkår.

2. Bilansvar

2.1 Forsikringen gjelder til fordel for

Forsikringstaker, eier og enhver rettmessig bruker av kjøretøyet.

2.2 Hvor forsikringen gjelder

Europa, unntatt Tyrkia.

2.3 Når forsikringen gjelder

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt.

Ved kjøp av kjøretøy trer forsikringen i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.

2.4 Hva er forsikret

Ansvar etter bilansvarsloven med ubegrenset beløp for personskade og for skade på ting med inntil kr 10 000.000,- pr skadetilfelle.

Skade på gods som blir ført med motorvognen, dekkes ikke utover bilansvarslovens bestemmelser.

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS), dekkes etter norske regler dersom dette gir høyere dekning.

2.5 Egenandeler

Følgende egenandeler gjelder, hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset:

Ansvar	Kr 0,- *)
Retts hjelp	Kr 4 000,- med tillegg av 20% av det overskytende

*) Hvis premien er beregnet på grunnlag av at motorvognen ikke skal brukes av fører under 24 år, og fører i skadeøyeblikket er under denne alderen, påløper det en egenandel på kr 10 000,-.

3. Delkasko

3.1 Gjelder til fordel for

Forsikringstaker, eier og enhver rettmessig bruker/fører av bilen.

3.2 Hvor forsikringen gjelder

Europa, unntatt Tyrkia. Vei hjulforsikringen gjelder i Norden.

3.3 Når forsikringen gjelder

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av Selskapets representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.

3.4 Hva er forsikret

Motorvognen slik den ble levert fra importøren og deler av den, herunder:

- 4 ekstra dekk og felger i standard utførelse.
- Bilalarm.
- Barnesete - dersom barnesetet er synlig fysisk skadet, dekkes tilsvarende sete dersom bilen har vært utsatt for erstatningsmessig kollisjonsskade. Setet må innleveres Selskapet.
- Varseltrekant, førstehjelpspute og brannslukningsapparat.
- Fabrikkmontert radio-/musikk-/bildeanlegg integrert i bilens interiør.
- Ladekabel til elbil/hybridbil når denne oppbevares i bilen, er forsvarlig låst inn i bod eller benyttes til lading.

I tillegg dekkes fast montert tilbehør som det er lovlig å ha på motorvognen med inntil kr 10 000,-.

3.5 Hvilke skader som erstattes

a. Brann

Skade som følge av brann, eksplosjon og lynnedslag. Det regnes ikke som brannskade etter dette punkt når slik skade er følge av tyveri, eller forsøk på tyveri.

Kortslutninger i batterier alene og oppheting som følge av dette eller annen årsak, og som ikke fører til åpen ild, regnes ikke som brann- eller eksplosjonsskade.

b. Tyveri

Skade som følge av tyveri av motorvognen eller deler av denne, brukstyveri og forsøk på tyveri. I tillegg dekkes hærverk dersom det åpenbart er gjort forsøk på å stjele motorvognen.

Det ansees ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er ansatt sjåfør (jf. Straffelovens §.260).

c. Glassruteskade

Bruddskade på motorvognens front-, side- eller bakruter av glass, som skyldes en tilfeldig og plutselig påvirkning. Det er en forutsetning at skadede ruter repareres eller nye ruter settes inn.

Skader som oppstår på bilens glasstak er ikke omfattet av glassforsikringen.

d. Transportskade

Transportskade på kjøretøy som er inntruffet under ferge-/bilottransport.

e. Vei hjelp

Omkostningene ved Vei hjelp, med unntak for på bostedsadresse, ved:

- Kollisjon, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.
- Tyveri eller forsøk på tyveri.
- Annen driftsstopp eller startvansker.
- Utelåsing eller brukket/mistet nøkkel.
- Feilfylling av drivstoff.
- At fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen.

3.6 Erstatningsoppgjør vognskade

Reparasjon

Dersom skaden kan repareres, erstattes reparasjonsomkostningene. Er det ikke lønnsomt å reparere de skadde deler, skiftes de med likeverdige. Hvis reparasjon bare kan skje ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler var forringet som følge av slitasje, gjøres et skjønnsmessig fradrag i erstatningen for dette. Selskapet har rett til å overta utskiftede deler.

Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas, og avgjøre hvor reparasjonen skal utføres. Reparasjon kan bare påbegynnes med Selskapets samtykke.

Eventuelle reklamasjonskrav må rettes til verkstedet.

Består skaden av riper, skrammer, småbulker o.l. som ikke har betydning for motorvognens funksjon, kan Selskapet bestemme at reparasjon ikke skal skje ved utskifting av delene. Selskapet avgjør hvorledes reparasjonen skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført motorvognen til samme - eller i det alt vesentlig samme – funksjonelle stand som før skaden intraff.

Kontantoppgjør

Selskapet kan etter avtale utbetale erstatning kontant. Blir reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50% av normalpris på verksted. Merverdiavgift erstattes bare når det kan dokumenteres at den er betalt.

Er utstyr utover motorvognens seriemessige utførelse gått tapt, eller reparasjon av dette etter Selskapets mening ikke er lønnsom, kan Selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - gjenstand.

Totalskade og tap

Er motorvognen gått tapt eller reparasjon etter Selskapets vurdering overstiger gjenanskaffelsesverdien eller ikke er teknisk mulig (totalskade), kan erstatningsoppgjør utbetales kontant beregnet etter reglene i dette punktet. Selskapet avgjør hvem som skal beholde den skadede motorvognen. Ved tap av utstyr forbeholder Selskapet seg rett til å erstatte dette med tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.

Oppgjør ved totalskade eller tap beregnes etter hvor mye det på skadedagen ville koste å anskaffe og omregistrere en tilsvarende eller i det alt vesentlige tilsvarende utstyrt motorvogn/del hos en bilforhandler i samme stand og av tilsvarende fabrikat, modell, type og årgang, dvs. gjenanskaffelsesverdien.

Hvis sikrede beholder motorvognen etter skaden, gjøres fradrag for vrakets verdi og omregistreringsavgift.

Skjønn

Ved vognskade kan avgjørelse om følgende forhold tas ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det:

- Verdifastsettelse
- Skadeansettelse

Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår får i så fall anvendelse. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak eller andre faktiske forhold som er avgjørende for Selskapets ansvar.

3.7 Erstatningsoppgjør fastmontert utstyr

Når tilleggsutstyr skades uten at motorvognen er påført totalskade, settes forsikringsverdien til hva det vil koste Selskapet å anskaffe ny tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - ting, på det tidspunkt skaden intraff.

Ved tap av radio/musikkanlegg som ikke er fabrikkmontert, reduseres erstatningen med 10% pr. år, maks 50 % fra utstyret var nytt, beregnet av nyverdi på skadedagen.

Ved tap av annet fastmontert utstyr (inkl. fabrikkmontert radio/musikkanlegg) erstattes forsikringsverdien som settes til hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.

3.8 Erstatningsoppgjør bruddskade glass

Erstatningen er begrenset til 50% av kjøretøyets gjenanskaffelsesverdi umiddelbart før skaden inntraff. Det er en betingelse for rett til erstatning at glassruten skiftes.

Ved reparasjon av glassrute er erstatningen begrenset til kr 500,-. Begrensningen gjelder selv om flere skader repareres samtidig.

3.9 Erstatningsoppgjør ved veihjelp

Hjelp til personer

Hjemreise dekkes med rimeligste kommunikasjonsmiddel

- For passasjerer (ikke haikere) som ikke kan fortsette reisen med motorvognen fordi fører rammes av ulykkestilfelle, plutselig sykdom eller død.
- For fører og passasjerer (ikke haikere) hvis reisen med motorvognen ikke kan fortsette fordi motorvognen er skadet så alvorlig at den ikke kan settes i trafiksikker stand innen rimelig tid, eller motorvognen er stjålet og ikke er kommet til rette innen rimelig tid.

Hvis sikrede ønsker det, erstattes nødvendige merutgifter ved fortsatt reise til bestemmelsesstedet når dette er rimeligere enn hjemreise til bosted i Norden.

Dersom reisen ikke kan fortsette, dekkes nødvendige merutgifter til opphold. Erstatningen er begrenset til kr 500,- pr. person pr. døgn.

Berging, tauing og transport av bilen

Dekningen av utgifter til berging eller tauing av motorvogn/tilhenger til nærmeste verksted, eller til reparasjon på stedet hvis dette faller rimeligere.

Nødvendige merutgifter til transport eller henting av motorvogn med tilhenger når motorvognen er blitt etterlatt av årsaker som er nevnt ovenfor. Slik transport skal på forhånd godkjennes av Selskapet.

Begrensninger

Veihjelp dekker ikke ytelser som omfattes av abonnement, garanti, trygd eller medlemskap.

Veihjelp gjelder bare på vei eller sted som er normalt fremkommelig for ordinært utstyrte motorvogner, og som er uten adkomstrestriksjoner.

Skadeoppgjørregler

Det skal vises originalkvittering for utgifter som kreves erstattet. Den som krever erstatning for hjemreise på grunn av forhold som beskrevet over, må forevise legeerklæring.

Selskapet kan kreve erklæring fra verkstedet om driftsstoppens art.

Selskapet kan avgjøre hvilket verksted bilen skal taues til.

3.10 Egenandeler

Følgende egenandeler gjelder, hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset:

Brann	Kr 4 000,-
Tyveri	Kr 4 000,- ¹⁾
Glass - skifte av rute	Kr 2 000,- ^{2) 3)}
Glass - reparasjon	Kr 0,-
Transportskade	Kr 4 000,-
Veihjelp	Kr 500,-
Rettskjøp	Kr 4 000,- med tillegg av 20% av det overskytende

¹⁾ Ved tyveriskade: Dersom fabrikkmontert alarm var i drift på skadetidspunktet, reduseres egenandelen med kr 4 000,-. Det samme gjelder ved innbrudd i motorvognen.

²⁾ Ved bruk av Selskapets samarbeidspartner reduseres egenandelen til kr 1 500,- for biler med tillatt totalvekt under 3,5 tonn.

³⁾ Ved glasskade på biler med tillatt totalvekt over 3,5 tonn er egenandelen for skifte av rute 30% av kostnaden, minimum kr 4 000,-.

Utbetaler Selskapet ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsavtaler, trekkes bare en egenandel - den største. Det samme gjelder også hvis skadetilfellet fører til fradrag av flere egenandeler etter disse vilkår.

Skal erstatningen avkortet/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

3.11 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at Selskapet har avsendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen Selskapet.

Dersom sikrede får kjennskap til at tingen er kommet til rette, plikter han/hun umiddelbart å varsle Selskapet om dette.

3.12 Regress

Har Selskapet måttet foreta utbetaling for dekning av skade som det etter forsikringsvilkårene ikke svarer for eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til Selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om motorvognens tilstand i forbindelse med skade.

4. Kasko

4.1 Gjelder til fordel for

Forsikringstaker, eier og enhver rettmessig bruker/fører av bilen.

4.2 Hvor forsikringen gjelder

Europa, unntatt Tyrkia. Veihjelpsforsikringen gjelder i Europa.

4.3 Når forsikringen gjelder

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av Selskapets representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.

4.4 Hva er forsikret

Motorvognen slik den ble levert fra importøren og deler av den, herunder:

- 4 ekstra dekk og felger i standard utførelse.
- Bilalarm.
- Barnesete - dersom barnesetet er synlig fysisk skadet, dekkes tilsvarende sete dersom bilen har vært utsatt for erstatningsmessig kollisjonsskade. Setet må innleveres Selskapet.
- Varseltrekant, førstehjelpspute og brannslukningsapparat.
- Fabrikkmontert radio-/musikk-/bildeanlegg integrert i bilens interiør.
- Bagasje i bil med inntil kr 5 000,- (se pkt 4.10).
- Ladekabel til elbil/hybridbil når denne oppbevares i bilen, er forsvarlig låst inn i bod eller benyttes til lading.

I tillegg dekkes fast montert tilbehør som det er lovlig å ha på motorvognen med inntil kr 10 000,-.

4.5 Hvilke skader som erstattes

a. Brann

Skade som følge av brann, eksplosjon og lynnedslag. Det regnes ikke som brannskade etter dette punkt når slik skade er følge av tyveri, eller forsøk på tyveri.

Kortslutninger i batterier alene og opphetning som følge av dette eller annen årsak, og som ikke fører til åpen ild, regnes ikke som brann- eller eksplosjonsskade.

b. Tyveri

Skade som følge av tyveri av motorvognen eller deler av denne, brukstyveri og forsøk på tyveri. I tillegg dekkes hærverk dersom det åpenbart er gjort forsøk på å stjele motorvognen.

Det ansees ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er ansatt sjåfør (jf. Straffelovens §.260).

c. Glassruteskade

Bruddskade på motorvognens front-, side- eller bakruter av glass, som skyldes en tilfeldig og plutselig påvirkning. Det er en forutsetning at skadede ruter repareres eller nye ruter settes inn. Skader som oppstår på bilens glasstak er ikke omfattet av glassforsikringen.

d. Transportskade

Transportskade på kjøretøy som er inntruffet under ferge-/biltogtransport.

e. Veihjelp

Omkostningene ved Veihjelp (inkludert assistanse til kjøretøy på hjemstedsadresse) ved:

- Kollisjon, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.
- Tyveri eller forsøk på tyveri.
- Annen driftsstopp eller startvansker.
- Utelåsing eller brukket/mistet nøkkel.
- Feilfylling av drivstoff.
- At fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen.

f. Vognskade

Skade på motorvognen oppstått ved:

- Sammenstøt
- Utforkjøring
- Velting
- Hærverk
- Annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning

4.6 Erstatningsoppgjør vognskade Reparasjon

Dersom skaden kan repareres, erstattes reparasjonsomkostningene. Er det ikke lønnsomt å reparere de skadede deler, skiftes de med likeverdige. Hvis reparasjon bare kan skje ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler var forringet som følge av slitasje, gjøres et skjønnsmessig fradrag i erstatningen for dette. Selskapet har rett til å overta utskiftede deler.

Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas, og avgjøre hvor reparasjonen skal utføres. Reparasjon kan bare påbegynnes med Selskapets samtykke.

Eventuelle reklamasjonskrav må rettes til verkstedet.

Består skaden av riper, skrammer, småbulker o.l. som ikke har betydning for motorvognens funksjon, kan Selskapet bestemme at reparasjon ikke skal skje ved utskifting av delene. Selskapet avgjør hvorledes reparasjonen skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført motorvognen til samme - eller i det alt vesentlig samme – funksjonelle stand som før skaden inntraff.

Kontantoppgjør

Selskapet kan etter avtale utbetale erstatning kontant. Blir reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50% av normalpris på verksted. Merverdiavgift erstattes bare når det kan dokumenteres at den er betalt.

Er utstyr utover motorvognens seriemessige utførelse gått tapt, eller reparasjon av dette etter Selskapets mening ikke er lønnsom, kan Selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - gjenstand.

Totalskade og tap

Er motorvognen gått tapt eller reparasjon etter Selskapets vurdering overstiger gjenanskaffelsesverdien eller ikke er teknisk mulig (totalskade), kan erstatningsoppgjør utbetales kontant beregnet etter reglene i dette punktet. Selskapet avgjør hvem som skal beholde den skadede motorvognen. Ved tap av utstyr forbeholder Selskapet seg rett til å erstatte dette med tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.

Oppgjør ved totalskade eller tap beregnes etter hvor mye det på skadedagen ville koste å anskaffe og omregistrere en tilsvarende utstyrt motorvogn/del hos en bilforhandler i samme stand og av tilsvarende fabrikat, modell, type og årgang, dvs. gjenanskaffelsesverdien.

Hvis sikrede beholder motorvognen etter skaden, gjøres fradrag for vrakets verdi og omregistreringsavgift.

Nybilgaranti

Eier av person-/varebil har rett til ny motorvogn av samme merke, modell og årgang, dersom:

- Reparasjonskostningene vil overstige 60% av motorvognen samlede kjøpesum som ny, inkludert verdien av fastmontert utstyr, og
- motorvognen ikke har vært kjørt mer 15 000 km, og
- motorvognen ikke tidligere har vært utsatt for skade, og
- skaden inntreffer innen 1 år etter at motorvognen var registrert som fabrikkny på forsikringstakeren, og
- motorvognen ikke er-/har vært leaset, benyttet til utleie, eller annen næringsvirksomhet

Bergings-/transportomkostninger ansees ikke som reparasjonskostnader.

Selskapet har adgang til å foreta kontantoppgjør med hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe en slik motorvogn. Den skadede motorvognen tilfaller Selskapet.

Skjønn

Ved vognskade kan avgjørelse om følgende forhold tas ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det:

- Verdifastsettelse
- Skadeansettelse

Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår får i så fall anvendelse. Skjønn kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak eller andre faktiske forhold som er avgjørende for Selskapets ansvar

4.7 Erstatningsoppgjør fastmontert utstyr

Når tilleggsutstyr skades uten at motorvognen er påført totalskade, settes forsikringsverdien til hva det vil koste Selskapet å anskaffe ny tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - ting, på det tidspunkt skaden inntraff.

Ved tap av radio/musikkanlegg som ikke er fabrikkmontert, reduseres erstatningen med 10% pr. år, maks 50% fra utstyret var nytt, beregnet av nyverdi på skadedagen.

Ved tap av annet fastmontert utstyr (inkl. fabrikkmontert radio/musikkanlegg) erstattes forsikringsverdien som settes til hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.

4.8 Erstatningsoppgjør bruddskade glass

Erstatningen er begrenset til 50% av kjøretøyets gjenanskaffelsesverdi umiddelbart før skaden inntraff. Det er en betingelse for rett til erstatning at glassruten skiftes.

Ved reparasjon av glassrute er erstatningen begrenset til kr 500,-. Begrensningen gjelder selv om flere skader repareres samtidig.

4.9 Erstatningsoppgjør ved veihjelp

Hjelp til personer

Hjemreise dekkes med rimeligste kommunikasjonsmiddel

- For passasjerer (ikke haikere) som ikke kan fortsette reisen med motorvognen fordi fører rammes av ulykkestilfelle, plutselig sykdom eller død.
- For fører og passasjerer (ikke haikere) hvis reisen med motorvognen ikke kan fortsette fordi motorvognen er skadet så alvorlig at den ikke kan settes i trafiksikker stand innen rimelig tid, eller motorvognen er stjålet og ikke er kommet til rette innen rimelig tid.

Hvis sikrede ønsker det, erstattes nødvendige merutgifter ved fortsatt reise til bestemmelsesstedet når dette er rimeligere enn hjemreise til bosted i Norden.

Dersom reisen ikke kan fortsette, dekkes nødvendige merutgifter til opphold. Erstatningen er begrenset til kr 500,- pr. person pr. døgn.

Veihjelp i Europa utenfor Norden

Utenfor Norden gjelder Veihjelp bare på reiser av inntil 3 måneders sammenhengende varighet.

I stedet for dekning av kostnader til hjemreise, kan man velge utleiebil etter forutgående avtale med Selskapet, hvis kjøretøyet ikke innenfor 3 arbeidsdager kan bringes i trafiksikker stand, eller hvis det er stjålet. Leiebil ved mekanisk skade dekkes ikke dersom bilen er over 12 år gammel.

Leie av standard utstyrt bil som plassmessig tilsvarer eget kjøretøy - begrenset til 3 tonns totalvekt - dekkes i inntil 21 døgn. Utgifter til drivstoff fergebilletter o.l. betales av forsikringstaker.

Berging, tauing og transport av bilen

Dekningen av utgifter til berging eller tauing av motorvogn/tilhenger til nærmeste verksted, eller til reparasjon på stedet hvis dette faller rimeligere.

Nødvendige merutgifter til transport eller henting av motorvogn med tilhenger når motorvognen er blitt etterlatt av årsaker som er nevnt ovenfor. Slik transport skal på forhånd godkjennes av Selskapet.

Begrensninger

Veihjelp dekker ikke ytelser som omfattes av abonnement, garanti, trygd eller medlemskap.

Veihjelp gjelder bare på vei eller sted som er normalt fremkommelig for ordinært utstyrte motorvogner, og som er uten adkomstrestriksjoner.

Skadeoppgjørregler

Det skal vises originalkvittering for utgifter som kreves erstattet. Den som krever erstatning for hjemreise på grunn av forhold som beskrevet over, må forevise legeerklæring.

Selskapet kan kreve erklæring fra verkstedet om driftsstoppens art.

Selskapet kan avgjøre hvilket verksted bilen skal taes til.

4.10 Erstatningsoppgjør bagasje i bil

Forsikringen omfatter også tyveri av bagasje fra bil samt bagasje som skades når bilen har vært utsatt for en skade som avsluttes med utbetaling under kaskoforsikringen (brann, tyveri eller annen vognskade). Bagasjen kan tilhøre rettmessig fører, dennes faste husstandsmedlemmer eller arbeidsgiver. Erstatningen er begrenset til kr 5 000,- (førsterisiko). Penger, verdipapirer o.l. dekkes ikke.

4.11 Egenandeler

Følgende egenandeler gjelder, hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset:

Brann	Kr 4 000,-
Tyveri	Kr 4 000,- ¹⁾
Kasko	Kr 4 000,- ^{2) 5)}
Glass - skifte av rute	Kr 2 000,- ^{3) 4)}
Glass - reparasjon	Kr 0,-
Transportskade	Kr 4 000,-
Veihjelp	Kr 500,-
Rettshjelp	Kr 4 000,- med tillegg av 20% av det overskytende

¹⁾ Ved tyveriskade: Dersom fabrikkmontert alarm var i drift på skadetidspunktet, reduseres egenandelen med kr 4 000,-. Det samme gjelder ved innbrudd i motorvognen.

²⁾ Egenandelen reduseres med kr 4 000,- ved skade som skyldes påkjørsel av dyr som går løse på vei, når forholdet omgående har blitt rapportert til politimyndighet eller viltneid på stedet.

³⁾ Ved bruk av Selskapets samarbeidspartner reduseres egenandelen til kr 1 500,- for biler med tillatt totalvekt under 3,5 tonn.

⁴⁾ Ved glasskade på biler med tillatt totalvekt over 3,5 tonn er egenandelen for skifte av rute 30% av kostnaden, minimum kr 4 000,-.

⁵⁾ Hvis premien er beregnet på grunnlag av at motorvognen ikke skal brukes av fører under 24 år, og fører i skadeøyeblikket er under denne alderen, økes egenandelen med kr 10 000,-.

Utbetaler Selskapet ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsavtaler, trekkes bare en egenandel - den største. Det samme gjelder også hvis skadetilfellet fører til fradrag av flere egenandeler etter disse vilkår.

Skal erstatningen avkortet/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

4.12 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at Selskapet har avsendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen Selskapet.

Dersom sikrede får kjennskap til at tingen er kommet til rette, plikter han/hun umiddelbart å varsle Selskapet om dette.

4.13 Regress

Har Selskapet måttet foreta utbetaling for dekning av skade som det etter forsikringsvilkårene ikke svarer for eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til Selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om motorvognens tilstand i forbindelse med skade.

5. Leiebil

5.1 Forutsetninger

I henhold til punkt 1.3 er også denne dekningen kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset at leiebildekning er tegnet.

Er superdekning tegnet vil leiebil reguleres i kapitlet om superdekning og ikke i dette kapitel.

Forutsetning for erstatning under dette punkt, er at skaden på motorvognen avsluttes med utbetaling under kaskoforsikringen for de skadetilfeller som er nevnt i kapittel om kasko punkt 5a, 5b, 5d og 5f eller at skaden dekkes av ansvarsforsikringen til skadevolder. Erstatning for leiebilkostnader gis ikke ved glassruteskade alene. Dersom erstatningen for kaskoskade reduseres med henvisning til avsnitt om endring av risiko/sikkerhetsforskrifter, gjøres samme reduksjon gjeldende for leiebildekningen. Bruk av leiebil skal godkjennes av selskapet på forhånd.

5.2 Erstatningsberegning

Ved faktiske bilutgifter fra leiebilfirma betales inntil kr 400,- pr. dag. Hvis leiebil ikke benyttes, utbetales kr 250 pr. dag.

5.3 Hvor lang tid beregnes erstatning

a. Ved reparasjon regnes erstatningstiden til normal reparasjonstid i følge takstrappport - tiden fra reparasjonen er påbegynt til den er avsluttet. I tillegg til normal reparasjonstid, beregnes et ventetillegg for det antall dager det virkelig er ventet, men ikke mer enn normal reparasjonstids lengde.

b. Ved kondemnasjon av kjøretøyet har sikrede krav på leiebil fra skaden ble meldt og i 10 dager etter at Selskapet har tatt stilling til erstatningsspørsmålet og meddelelse om dette er sendt sikrede.

Benyttes ikke leiebil betales kontanterstatning med kr 2 500,-.

c. Ved tyveri av motorvognen betales leiebil for den faktiske tid sikrede har vært uten bil. Må motorvognen repareres som følge av tyveriet, betales det i tillegg for normal reparasjonstid. Kommer motorvognen ikke til rette, gis leiebilerstatning for den faktiske tid sikrede har vært uten bil.

Benyttes ikke leiebil betales kontanterstatning med kr 2 500,-.

d. Ved faktiske bilutgifter fra leiebilfirma er samlet erstatningstid uansett begrenset til 15 dager.

6. Kasko super

6.1 Utvidet dekningsomfang

Dersom det fremkommer av forsikringsbeviset at Kasko Super er avtalt, gjelder følgende tillegg utover det som er omfattet av Kasko:

Med mindre annet følger av dette kapittelet gjelder vilkårets øvrige bestemmelser.

6.2 Utvidet dekning for fastmontert tilbehør

Motorvognen slik den ble levert fra importøren og deler av den, herunder:

- 4 ekstra dekk og felger ut over standard utførelse, med inntil kr 30 000,-.
- Hundebur beregnet for bil, dersom buret er synlig fysisk skadet etter erstatningsmessig. kollisjonsskade. Buret må innleveres Selskapet.
- I tillegg dekkes fastmontert tilbehør som det er lovlig å ha på motorvognen med inntil kr 50 000,-, når dette kan dokumenteres med original kvittering eller bekreftelse på kjøp fra forhandler/verksted.

6.3 Utvidet dekning for glass

Utvidet glassruteskade

Bruddskade på motorvognens glasstak, som skyldes en tilfeldig og plutselig påvirkning. Det er en forutsetning at skadede ruter repareres eller nye ruter settes inn.

- Egenandel kr 4 000,-.

6.4 Utvidet erstatningsoppgjør for vognskade Utvidet nybilgaranti

Eier av person-/varebil har rett til en erstatning tilsvarende hva det vil koste Selskapet på skadedagen å anskaffe en fabrikkny motorvogn av samme merke og modell, og med det f abrikkmonteerte tilbehør som ble levert med motorvognen, dersom:

- Reparasjonskostnadene vil overstige 60% av motorvognens samlede kjøpesum som ny, inkludert verdien av fastmontert utstyr, og
- motorvognen ikke har vært kjørt over 100.000 km, og
- motorvognen ikke tidligere har vært utsatt for skade som overstiger 10% av nyanskaffelsesverdien (med nyanskaffelsesverdi menes listepriis hos forhandler uten hensyn til rabatter og spesialpris), og
- skaden inntreffer innen 3 år etter at motorvognen var registrert som fabrikkny på forsikringstakeren, og
- motorvognen ikke er-/har vært leaset, benyttet til utleie, eller annen næringsvirksomhet.

Samtlige punkter må være oppfylt.

Bergings-/transportomkostninger ansees ikke som reparasjonskostnader.

Selskapet har adgang til å erstatte den skadede motorvognen med en tilsvarende motorvogn. Den skadede motorvognen tilfaller Selskapet.

6.5 Utvidet erstatningsoppgjør bagasje i bil

Forsikringen omfatter også tyveri av bagasje fra bil samt bagasje som skades når bilen har vært utsatt for en skade som avsluttes med utbetaling under kaskoforsikringen (brann, tyveri eller annen vognskade). Bagasjen kan tilhøre rettmessig fører, dennes faste husstandsmedlemmer eller arbeidsgiver. Erstatningen er begrenset til kr 10 000,- (førsterisiko). Penger, verdipapirer o.l. dekkes ikke.

Sikkerhetsforskrifter for kaskoforsikringen gjelder.

6.6 Utvidet veihjelpsdekning

Ingen egenandel ved veihjelp, dersom man benytter Selskapets samarbeidspartner.

6.7 Utvidet leiebildekning

Ved erstatningsmessig skade under punktene brann, tyveri, skade på bil, motor og gir, dekkes leiebil med inntil kr 400,- pr døgn for hele reparasjonsperioden, men likevel begrenset til normal reparasjonstid.

I tilfeller der større bil enn ordinær leiebil er forsikret, dekkes tilsvarende bil dersom dette kan skaffes og slikt behov er nødvendig, men likevel begrenset til kr 500,- pr. døgn. Dette betinger at leiebil blir levert av Selskapets samarbeidspartner.

Erstatningen for leiebil er begrenset til maksimalt kr 25 000,-.

Dersom bilen kondemneres eller er stjålet og ikke kommet til rette, dekkes leiebil i inntil 10 dager etter at Selskapet har tilbudt erstatning eller tatt stilling til erstatningsspørsmålet.

Hvis leiebil ikke benyttes, utbetales kr 250,- pr dag, i normal reparasjonstid og maksimalt i 20 dager.

6.8 Motor- og girskade

Utvidet dekning for motor og gir

- Forsikringen gjelder for bil som har kjørt inntil 200.000 km og fram til bilen er 12 år. Alder regnes fra datoen bilen var førstegangsregistrert. Ved passert 200.000 km eller 12 år, ytes ingen erstatning.
- Skader ved feilfylling av drivstoff dekkes uten alders- og kjørelengdegrense.

Forsikringen omfatter:

- Mekanisk eller elektronisk skade i motor, girkasse, motorstyreenhet og kraftoverføring (bilens drivlinje) som hindrer bilens fremdrift.
- Skader som skyldes feilfylling av drivstoff når reparasjon på forhånd er godkjent av selskapet.

Skaden må være skjedd plutselig og uforutsett.

Alle serviceintervaller må være fulgt, og motorvognen må være vedlikeholdt i henhold til fabrikantens/leverandørens anbefalinger.

Komponenter som dekkes av forsikringen er:

- Motorvognens motorkomponenter inklusive elektronikk til motorstyring.
- Girkasse og elektronikk for styring av girkasse.
- Drivlinje forøvrig fra girkasse til og med hjullager.
- Clutch med dobbeltmasse svinghjul og lameller inntil motorvognen er kjørt 100.000 km, i tillegg dekkes hovedsylinder, slavesylinder og vaier.
- Turbo og ladeluftkjøler inklusive eksosmanifold.
- Egr ventil.
- Elmotor/generator på elbil/hybridbil.
- Batteripakke i elbil/hybridbil samt styringsenhet til disse.
- Startmotor og dynamo.
- Servopumpe.
- Fabrikkmontert dieselforvarmer som opprettholder motorens driftstemperatur.
- Drivstoffpumpe og innsprøytningkomponenter.

Komponenter som ikke er nevnt i komponentliste er ikke omfattet av forsikringen, herunder:

- Eksosanlegg, partikkelfilter og avgassystem forøvrig.
- Bremsekomponenter, herunder ABS-sensor.
- Komponenter til motorvognens forstilling/bakstilling, støtdemping, fjæring og servostyring.
- Batteri og mekanisk skade i tenningslås.
- Andre komponenter som ikke direkte er del av motorvognens drivlinje, selv om disse kan påvirke motor eller fremdrift.

Forsikringen omfatter for øvrig ikke:

- Skade som skal erstattes av fabrikant, importør, leverandør, reparatør og liknende i henhold til lov, garanti eller andre anliggende. Ved avslått garantikrav dekkes skaden etter disse vilkår hvis skaden ellers er dekningsmessig i henhold til vilkår over. Selskapet vil da overta forsikringstakers krav mot annen part.
- Skade som skyldes korrosjon eller annen form for tæring.
- Skade som er dekket under bilens ordinære kaskoforsikring.
- Skade som skyldes unormal bruk og belastning av bilen.
- Skade som skyldes bruk av deler som avviker fra fabrikantens utførelse.
- Skade på motor som er ombygget og/eller chiptrimmet o.l.
- Skade eller slitasje som utvikles gradvis.
- Skade ved kjøring på avsperrert område/-vei eller bane.

Det beregnes ikke bonustap for skade på motor og gir.

6.9 Egenandel for motor- og girskade

Egenandelen beregnes etter antall kjørte km fra bilen var fabrikkny.

- Bil som har kjørt inntil 100.000 km: Kr 4 000,-.
- Bil som har kjørt inntil 150.000 km: 20% av reparasjonskostnadene, minimum kr 6 000,-.
- Bil som har kjørt inntil 200.000 km: 30% av reparasjonskostnadene, minimum kr 10 000,-.
- Bil som har kjørt 200.000 km: Dekningen opphører.

6.10 Startleieforsikring leasing

Ved motorvogn leaset av privatperson gjelder følgende:

Dersom motorvognen totalskades i henhold til punkt 4.6, eller ikke har kommet til rette etter tyveri innen 30 dager, betaler Selskapet startleie forholdsmessig nedskrevet ut fra hvor mange måneder som er gjenstående av leieforhold til leasingtaker. Erstatningen er begrenset oppad til kr 100 000,-.

6.11 Utvidet bilnøkkelforsikring

Bilnøkkelforsikringen omfatter:

- Plutselig og uforutsett skade på- eller tap av bilens nøkler. Det dekkes kostnader for ny nøkkel, programmering og omkodning hos autorisert verksted.

Det dekkes inntil 1 erstatning pr. forsikringsår, og maks erstatning er inntil kr 10 000,-.

Egenandel er kr 1 000,-.

6.12 Utvidet ulykkesforsikring

Forsikringen omfatter:

- Erstatning ved død kr 200 000,- så fremt forsikrede da denne døde, hadde ektefelle/registrert samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er Selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 50 000,-.
- Erstatning ved fullstendig, livsvarig invaliditet kr 500 000,-, ved delvis invaliditet tilsvarende mindre del av beløpet.

7. Fører- og passasjerulykke

7.1 Gjelder til fordel for

Forsikringsavtalen omfatter rettmessig fører og dennes passasjerer i det tillatte antall som fremgår av motorvognens vognkort og som befinner seg i motorvognen.

Føreren og eventuelle passasjerer er å anse som forsikret, og erstatningen tilfaller disse eller deres etterlatte.

Under øvelseskjøring anses bare læreren som fører.

Ved død utbetales forsikringssummen til ektefelle/registrert partner/-samboer som begunstiget. Begunstigelsen bortfaller:

- Når det er avsagt dom for, eller er gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig, eller
- ved oppløsning av partnerskap i henhold til ekteskapslovens kap.4, eller
- hvis kriteriene for å være regnet som samboer ikke er oppfylt.

Med samboer menes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskaps- eller partnerskapslignende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede de siste 2 år, samt person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Når registrering i Folkeregistret ikke foreligger, er vedkommende likevel å anse som forsikredes samboer dersom andre bevis gjør det åpenbart at betingelsene i foregående setning er oppfylt.

Dette gjelder likevel ikke dersom det på tidspunktet da forsikringstilfellet inntrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap eller registrert partnerskap kan inngås.

Et samboerforhold anses opphørt ved utløpet av den dagen partene flytter fra hverandre selv om det ikke er sendt melding om ny adresse til Folkeregisteret.

Det er ikke adgang til å oppnevne begunstiget eller å overdra, pantsette eller på annen måte å stille et krav som sikkerhet for gjeld.

Forsikringen omfatter ikke haikere eller passasjerer som er med motorvognen mot betaling.

7.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i det området som er fastsatt for ansvarsforsikringen av den motorvogn som er nevnt i Forsikringsbeviset.

7.3 Hva er forsikret

Forsikringen omfatter:

- Erstatning ved død kr 100 000,- så fremt forsikrede da denne døde, hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er Selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 20 000,-.
- Erstatning ved fullstendig, livsvarig invaliditet kr 200 000,-, ved delvis invaliditet tilsvarende mindre del av beløpet.

7.4 Hvilke skader som dekkes

Selskapet dekker ulykkeskade som rammer den forsikrede person når denne befinner seg i eller på motorvognen. Er motorvognen den direkte årsak til skaden, dekker Selskapet også ulykkeskade som rammer føreren eller person medforsikret som hjelper når denne befinner seg utenfor motorvognen. Med ulykkeskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig, ytre begivenhet - ulykkestilfelle - som inntreffer i forsikringstiden. Skade på sinnet alene, f. eks. sjokk, regnes ikke som ulykkeskade, med mindre det samtidig er oppstått legemsskade som medfører livsvarig og erstatningsmessig invaliditet.

Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er Selskapet ikke ansvarlig. Selskapet er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.

Selskapet dekker ikke selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsvirring - som skyldes ytre årsak - og ikke en sinnslidelse.

7.5 Hvilke skader som ikke dekkes

a. Ulykkeskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag eller lignende.

Forsikringen gjelder heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkes- hendelse er utløsende årsak:

- Slagtilfelle
- Hjerteinfarkt
- Kreft
- Smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse.

b. Er forsikringstilfellet grovt uaktsomt fremkalt og/eller omfanget av det økt som følge av grov uaktsomhet, kan Selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det bl.a. legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, og om forsikrede var i selvforskyldt rus (Jf.FAL § 13-9).

c. Ulykkesskade som skyldes frivillig deltakelse i slagsmål eller forbrytelse, eller er offer for gjengjeldelsesforhold.

7.6 Plikter ved skade

a. Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange obduksjon. Ved annen skade må den skadede snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter (jf. FAL § 13-12).

b. Den skadede plikter å la seg undersøke av lege som Selskapet utpeker. Hvis den skadede ikke oppfyller denne forpliktelse, kan Selskapet stoppe enhver utbetaling av erstatning. Undersøkelsen betales av Selskapet.

Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling - skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling kan antas å ville ha medført.

7.7 Dødsfall

Har ulykkesskaden medført døden innen ett år, betales dødsfallserstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være utbetalt, kommer til fradrag. Dør den forsikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales hverken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning.

7.8 Livsvarig invaliditet

Har ulykkesskaden innen 3 år medført invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det betales invaliditetserstatning. For fullstendig livsvarig invaliditet betales hele forsikringssummen. For delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av den, fastsatt på grunnlag av Sosialdepartementets invaliditetstabell av 5. mai 1972, jf. kgl. res. av samme dato med følgende utvidelser og unntak:

a. Ved tap av synet på ett øye når synet på det andre øyet mangler, settes invaliditetsgraden til 100%.

b. Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.

c. Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100% selv om flere lemmer eller organer er skadet.

7.9 Utbetaling av erstatning

Erstatningen forfaller til betaling når den livsvarige invaliditetsgrad kan fastsettes, dog tidligst ett år etter at ulykkesskaden inntraff. Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at Selskapet i hvert fall skal betale en del av det beløp som kreves, skal Selskapet utbetale et tilsvarende forskudd. Endelig oppgjør kan ikke utstå lenger enn tre år etter at ulykkesskaden inntraff - for barn under 18 år dog 5 år. Erstatningen skal fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den endelige.

8. Rettshjelp

8.1 Gjelder til fordel for

Forsikringstaker i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvogn.

8.2 Hvor forsikringen gjelder

Norden.

8.3 Når forsikringen gjelder

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av Selskapets representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.

8.4 Hva er forsikret

Når sikrede er part i tvist, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til:

- Advokat.
- Retten.
- Sakkyndige som er oppnevnt av retten eller på forhånd godkjent av Selskapet.
- Vitner ved hovedforhandlinger og bevisopptak.

8.5 Domstoler

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler.

8.6 Virkefelt i tid

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne ansees som tvist.

Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Rettshjelpputgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

Tvist etter at forsikringen er falt bort

Selges motorvognen og forsikringen faller bort, dekkes likevel tvist når sikrede er part i egenskap av selger eller tidligere eier.

8.7 Saksomkostninger ved forlik

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller ved forlik etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra Selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra Selskapet går tilkjente saksomkostninger i dommen eller i forliket til fratrukk i erstatningen.

8.8 Egenandel

Egenandelen er kr 4 000,- med tillegg av 20% av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist, selv om det er flere parter på samme side. Det samme også om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

Egenandelen skal være betalt av sikrede før selskapet plikter å refundere kostnader til advokat.

8.9 Forsikringssum

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 80 000,- selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Selskapet på forhånd.

8.10 Forsikringen dekker ikke utgifter ved

a. Idømte saksomkostninger.

b. Rettsgebyr i ankeinstans. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

c. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene jf. tvangsl. § 2-1.

d. Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, arv, krav om omstøtelse av gave, deling av bo, oppløsning av de økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap samt skiftesaker.

e. Tvist som gjelder inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.

f. Tvist som gjelder straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.

g. Tvist om erstatning etter skadeerstatningsloven, § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 b og § 3-6 (ærekrenking og krenking av privatlivets fred).

h. Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

i. Tvist i saker om personskader etter bilansvarsloven, før det fra motorvognens trafikkforsikringsselskap foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bestand før saksanlegg.

j. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.

8.11 Sikredes informasjonsplikt

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpdekningen, må Selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig.

Meldefristen ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt ut utnyttet.

Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

8.12 Sikredes øvrige plikter

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

8.13 Andre bestemmelser

Etter saksanlegg er Selskapets ansvar begrenset til de utgifter som etter rettens skjønn var nødvendig for å få saken gjennomført.

Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Ved krav om oppgjør har Selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan Selskapet kreve dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

9. Begrensninger

9.1 Forsikringen omfatter ikke

a. Skade som oppstår ved kjøring på avsperrert område (bane eller landevei) ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver, eller ved annen kjøring på slike steder, selv om det ikke måles hastighet under kjøringen. Forsikringen gjelder likevel slik kjøring som er ledd i obligatorisk opplæring til førerkort eller for glattkjøringstrening arrangert i Norge av KNA, NAF, MA eller autorisert trafikkskole.

b. Skade som sikrede har voldt forsettlig.

c. Skade som sikrede har fremkalt ved grov uaktsomhet. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om Selskapet skal betale noe og i tilfelle hvor mye.

d. Skade som oppstår når motorvognen blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og eieren eller sikrede visste eller burde vite det.

e. Skade når premien ikke er betalt og forsikringen derfor ikke er i kraft (jf. FAL § 5-2). Erstatning etter ansvarsforsikringen til forsikringstaker eller den som kan identifiseres med forsikringstaker, bortfaller også.

f. Verdiforringelse eller tap av garantiavtale.

g. Merutgifter til foreløpig reparasjon, overtidsbetaling og flyfrakt.

h. Maskinskade (skade på motor, gir og drivverk), med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig vognskade eller det fremgår av forsikringsbeviset at dette er dekket (superforsikring).

i. Skade på motorvognen, som følge av bruk av motorvognen til snøbrøyting, ved bruk av egen vinsj eller under terrengkjøring.

10. Skademelding/Plikter ved skade

10.1 Plikter til å melde skade

Skademelding til Selskapet

Når skade er inntruffet, skal sikrede omgående gi Selskapet melding om skaden. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som Selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen. Dette omfatter også opplysninger som kan hentes fra elektronisk eller mekanisk registreringsutstyr i motorvognen.

Skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer).

Skaden må meldes innen ett år - 12 mnd - fra skadetidspunktet, ellers frafaller retten til erstatning.

Melding til politiet

Brann-, tyveri-, hærverk- og personskaade skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet hvis Selskapet forlanger det.

10.2 Dokumentasjon

Ved tyveri av motorvognen kan Selskapet kreve innlevert samtlige nøkler tilhørende denne. Selskapet kan også kreve å få utlevert dokumentasjon fra motorvognprodusentens nøkkelregister for de fabrikat hvor dette finnes som viser produserte og tidligere tapte og utmeldte nøkler.

Ved tap av utstyr ut over motorvognens seriemessige utførelse, må sikrede legge frem dokumentasjon for dette.

10.3 Overdragelse av gjenstander

Når Selskapet har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.

11. Identifikasjon og endring av risiko

11.1 Identifikasjon

Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser foretatt av andre som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for motorvognen.

11.2 Endring av risiko

Omfang

Forbehold om å redusere erstatningen eller Selskapets ansvar ved endring av risikoen gjelder ikke ved brann- og tyveriskader og Veihjelp.

Forsikringstakerens opplysningsplikt

Endres risikoen for skade i forhold til den inngåtte forsikringsavtalen, plikter forsikringstakeren straks å underrette Selskapet.

Mislighold av opplysningsplikten

Unnlater forsikringstakeren å gi beskjed til Selskapet om endringer i risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, reduseres Selskapets ansvar ved vognskade til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt. Ved ansvarsskade har Selskapet regress i tilsvarende forhold overfor forsikringstakeren, dog begrenset til 5 ganger årspremien for ansvarsforsikringen uten bonus.

11.3 Hvilke forhold vurderes som risikoendring

a. All endring av motorvognen som gir høyere ytelse, f.eks. chiptrimming og liknende.

b. Anvendelse av motorvognen som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset.

c. Overskridelse av den avtalte kjørelengde. Ved skade blir kilometerstand på skadetidspunktet sammenholdt med de kilometerbegrensninger som fremgår av forsikringsbeviset og tidspunkt for disse avlesninger, uavhengig av forsikringsavtalens gyldighetsperiode. Konstateres overskridelse, anses denne i sin helhet å ha funnet sted i inneværende forsikringsår.

Forsikringstaker har plikt til å betale premie for korrekt årlig kjørelengdeintervall for hele inneværende forsikringsår selv om meddelelse om overskridelse og påfølgende korreksjon skjer etter at den avtalte kjørelengde faktisk er overskredet.

d. Når det i forsikringsbeviset er angitt alder for yngste fører og føreren i skadeøyeblikket er yngre, og denne lavere alder ville gitt premietillegg når dette ikke etter forsikringsavtalen reguleres med høyere egenandel.

e. Endring av andre avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien.

f. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsbeviset.

g. Hvis premien er beregnet på grunnlag av at motorvognen ikke skal brukes av fører under 24 år, og fører i skadeøyeblikket er under denne alderen, økes egenandelen med kr 10 000,-.

12. Sikkerhetsforskrifter

12.1 Konsekvenser ved brudd på sikkerhetsforskrift

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan Selskapet være helt eller delvis fri for ansvar (Jf. FAL § 4-8).

12.2 Sikkerhetsforskrift for vedlikehold

a. Motorvognen skal tilfredsstillende kravene gitt i forskrift om bruk av kjøretøy både med hensyn til utførelse og vedlikehold

b. Motorvognen skal vedlikeholdes i henhold til fabrikantens/leverandørens anbefalinger

c. Motorvognens væskekjølesystem skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold.

12.3 Sikkerhetsforskrift for tyveri/hærverk

a. Bil skal holdes lukket og låst når det ikke er personer i den og nøkkelen skal oppbevares slik at uvedkommende ikke får tak i den.

b. I forbindelse med salg av motorvognen skal eieren eller en han/hun har bemyndiget til å bistå med salget, være på/i denne så lenge tenningsnøkkel befinner seg der.

c. Ekstra dekk og felger som ikke er i bruk, eller andre deler av motorvognen som er midlertidig avmontert, skal oppbevares i låst:

- Bygning
- Rom i bygning
- Motorvogn

Uten hensyn til det som er nevnt foran, skal ekstra dekk/felger som oppbevares utenfor motorvogn, men i garasjeanlegg, i fellesgarasje eller i fellesbod/-rom, være fastlåst/-boltet til vegg, tak eller gulv.

d. Følgende gjenstander skal, når motorvognen forlattes, befinne seg i separat, lukket bagasjerom uten vinduer:

- Mobiltelefon, nettbrett, annen bærbar elektronikk eller bærbare datamaskiner med tilbehør o.l.
- Løse datamaskiner og tilbehør.
- Kamerautstyr.
- Ting av edelt metall, perler, edelstener og pels.
- Håndvesker og bager

Om natten, i tiden fra man setter motorvognen fra seg om kvelden, til man tar den i bruk igjen, og i alle tilfeller i tiden mellom kl. 00.00 og kl. 06.00 skal bagasje ikke befinne seg på motorvognens tak.

e. Yrkesmessig løssøre og varer skal oppbevares i låst motorvogn, eller i låst rom i motorvognen.

f. Vognkortets Del 2 skal oppbevares adskilt fra kjøretøyet og på en slik måte at det ikke kan benyttes av uvedkommende. Tap av vognkort skal umiddelbart meldes til trafikkstasjonen.

12.4 Sikkerhetsforskrift for bruk av motorvognen

a. Motorvognens fører skal ha de førerkort og legeattester som myndighetene krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører.

b. Under øvelseskjøring med motorvognen skal de krav som vegtrafikkloven og stedlige politimyndigheter stiller, være oppfylt.

c. Motorvognen skal ikke belastes utover hva som er angitt i vognkortet.

d. Fører og passasjer skal bruke sikkerhetsbelte i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.

e. Alle serviceintervaller må være fulgt, og motorvognen må være vedlikeholdt i henhold til fabrikantens/leverandørens anbefalinger, for at skader på motor og gir skal være dekket.

13. Bonusbestemmelser

13.1 Bonussystem Når beregnes bonus.

Hvis det fremgår av Forsikringsbeviset at det regnes bonus for motorvognen, gjelder dette punkt for forsikringen. Bonus beregnes av den bonusberettigede del av premien. Den delen av premien som er satt av til å dekke skader som ikke medfører bonustap, gis det ikke bonus på.

Skader som gir utbetaling under ansvar og/eller kasko fører til bonustap. Dette gjelder selv om skaden fører til utbetaling under kun én av dekningene.

Bonus må opparbeides for hvert enkelt kjøretøy og følger kjøretøyet eier. Ved leasing følger bonusen leietakeren.

Opparbeidet bonus kan ikke overføres til annet selskap dersom det er utestående beløp på forsikringen. Bonusen blir overført straks alt utestående er oppgjort.

Skader som ikke medfører bonustap

Bonustap beregnes ikke av skader dekket under:

- Delkasko
- Vei hjelp
- Skader som skyldes direkte kollisjon med dyr som går løse på vei når forholdet omgående er blitt rapportert til politimyndighet eller viltnevd på stedet.
- Naturulykker i henhold til lov om naturskader.
- Ved utbetaling av leiebil alene.
- Skade på motor og gir.

Opparbeidelse av bonus

Det gis 20% startbonus ved første gangs forsikring (forsikringstaker må ha fylt 18 år). Deretter økes bonus med 10% for hvert skadefrie år opp til 70% Etter 5 skadefrie år med 70% bonus, gis 75% bonus.

Bonus	Bonusøkning
0% eller lavere (malus)	10% økning
10% - 60%	10% økning
70% - 1-4 år	70% + 1 år
70% 5 år	75% 1. år
75% mer enn 6 år	75% mer enn

Bonusregler

Ved skade som fører til utbetaling for Selskapet, med unntak av utbetalinger på skader som ikke medfører bonustap, gjelder følgende regler:

Bonus	Neste bonus med skade
0% eller lavere (malus)	Tillegg 40%
10% - 60%	Bonusreduksjon 30%
70% - 1-4 år	Bonusreduksjon 30%
70% 5. år	Bonusreduksjon 30%
75% 1-5 år	Bonusreduksjon 15%
75% mer enn 6 år	75% 1.år

Gjennomføring

Regulering av premie etter disse bestemmelsene foretas ved første hovedforfall etter at skaden har skjedd. Hvis skadetilfellet ikke fører til utbetaling under noen av de bonusberettigede forsikringer vil bonus bli gjenopprettet straks dette er klart. Selskapet har rett til å foreta kontroll av opplysningene om bonus og/eller tidligere forsikringsforhold som forsikringstakeren, eller noen på hans/hennes vegne, gir ved inngåelse av forsikringsavtalen. Ved avvik vil bonusen bli redigert med virkning fra forsikringens start.

Opplysning ved tegning

Dersom bonus (herunder startbonus) er fastsatt på grunnlag av feilaktige opplysninger fra forsikringstakeren, vil erstatningen ved skade ble redusert på samme måte som beskrevet i avsnitt om endring av risiko.